

والاس براکوی و هربرت واینستاک

مردان موسیقی

مترجم

مهدی فروغ

۱۳۹۴

Brockway, Wallace

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور : مردان موسیقی / والاس براکوی، هربرت واینستاک؛ مترجم: مهدی فروغ.
مشخصات نشر : تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری : ۹۱۶ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۱۲۱-۵۱۰-۰
وضعیت فهرست‌نویسی : فیا
یادداشت : عنوان اصلی: Men of music: their lives, times, and achievements.
یادداشت : چاپ دوم: ۱۳۹۴
یادداشت : چاپ قبلی: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۵۱.
موضوع : موسیقی-- تاریخ و نقد
موضوع : آهنگسازان
شناسه افزوده : واینستاک، هربرت، ۱۹۰۵ - ۱۹۷۱ م.
شناسه افزوده : Weinstock, Herbert
شناسه افزوده : فروغ، مهدی، ۱۲۹۰ -
شناسه افزوده : شرکت انتشارات علمی و فرهنگی
رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۳ ۴۴۰/ب ۳۹۰ ML
رده‌بندی دیوید : ۷۸۰/۹۲
شماره کتاب: ی ملی : ۳۷۱۳۷۵

مردان موسیقی

نویسنده: والاس براکوی، هربرت واینستاک

مترجم: مهدی فروغ

ت: ۱۳۵۱

۱۳۹۴

پ اول ناشر

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

حروفچینی و آماده‌سازی: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی
لینتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر ملی و فرهنگی کتیبه
حق چاپ محفوظ است.

شرکت انتشارات
علمی و فرهنگی

اداره مرکزی و مرکز بخش: خیابان نلسون ماندلا (آفریقا)، چهارراه حقانی (جهان کودک)، کوچه سلمان پلاک ۲۵؛
کدپستی: ۱۵۱۸۷۳۶۳۱۳؛ صندوق پستی: ۹۶۴۷ - ۱۵۸۷۵؛ تلفن: ۷۰ - ۸۸۷۷۴۵۶۹؛ فکس: ۸۸۷۷۱۰۷۰
تلفن: ۲۹ - ۸۸۶۶۵۷۲۸؛ تلفکس: ۴۵ - ۸۸۶۷۷۵۴۴
آدرس اینترنتی: www.elmifarhanghi.ir info@elmifarhanghi.ir

www.ketabgostar.com info@ketabgostar.com

فروشگاه یک: خیابان انقلاب، روبه‌روی در اصلی دانشگاه تهران؛ تلفن: ۶۶۹۶۳۸۱۵ و ۱۶ - ۶۶۴۰۰۷۸۶
فروشگاه دو: میدان هفت‌تیر، خیابان کریمخان زند، بین قائم مقام فراهانی و خرمند، پلاک ۱۳؛ تلفن: ۸۳۴۳۸۰۶-۷
فروشگاه سه: جمهوری، چهارراه شیخ هادی، نبش رازی، پلاک ۶۹۹
فروشگاه چهار: بزرگراه شهید حقانی، بعد از ایستگاه مترو حقانی، خروجی کتابخانه ملی، کتابخانه ملی
(نمایشگاه و فروشگاه دائمی کتاب)

مقدمه مترجم

هشت نه سال پیش، شاید هم کمی پیشتر، مؤسسه انتشارات فرانکلین، کتاب «مردان موسیقی» را برای ترجمه به اینجانب تحویل داد. چون مترجم، آن را کتابی جامع و پر مطلب و در عین حال مستند و دور از تعصب، و نطرهای افراطی یافت، علاقه مند و امیدوار بود که ترجمه آن را در مدتی کوتاه به پایان برساند. ولی با اشتغالات اداری و مسئولیتهای آموزشی که در وزارت فرهنگ و هنر، بر حسب وظیفه، به عهده اش مقرر و محول بود، فرصت کافی برای ترجمه مستمر و بدون وقفه به دست نمی آمد.

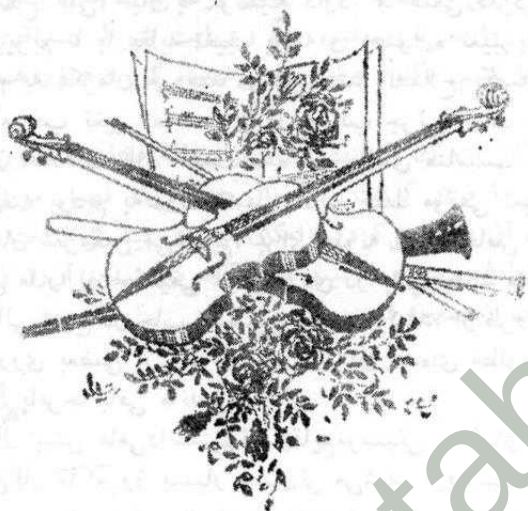
تأسیس و تشکیل و سرپرستی اداره هنرهای دراماتیک در سال ۱۳۳۶، و پس از آن، دانشکده هنرهای دراماتیک، در سال ۱۳۴۳، از کارهایی نبود که بتوان درباره آن مسامحه روا داشت. هرگاه که مترجم از وظایف اداری و تعلیم و تدریس چند ساعته فراغت حاصل می کرد، و یا روز تعطیلی فرا می رسید، به ترجمه چند

صفحه‌ای مبادرت می‌کرد و از این رو کار ترجمه با سرعت دلخواه به پیش نمی‌رفت. از طرف دیگر، ترجمه کتابی دربارهٔ موسیقی غربی، که حاوی وقایع تاریخی و سیاسی و اجتماعی کشورهای مختلف، و تفسیرهای فنی و فلسفی و روانی است، و از حدود شرح حال عادی روزانه تجاوز می‌کند، صرف نظر از دقت و فراغت ممتد و مستمر، به یک سلسله توضیحاتی، به صورت زیر نویس، نیاز داشت، که استفاده‌اش، بخصوص برای جوانان علاقه‌مند، بیشتر و سهلتر باشد. تعبیرات و اصطلاحات فنی که در کتاب مردان موسیقی به کار رفته عموماً به زبان ملی مصنفانی است که شرح احوالشان مطرح است و مترجم خود را ناگزیر می‌دید که برای تلفظ صحیح و تعبیر و تفسیر آنها به زبان فارسی، با صرف کردن وقت زیاد، به فرهنگ‌ها، مختلف روسی و آلمانی و ایتالیائی و فرانسوی و لاتین و زبانهای دیگر مراجعه کند. اصلاً مترجم به اینکه اصطلاحات و تعبیرات فنی را، تا آنجا که میسر است، به زبان فارسی درآورد، و یا به کار بردن آنها به زبان خارجی، در تعهد خود در کار ترجمه است. ضرر و زیان در این مورد، درجستجوی منابع تحقیقی مختلف صورت شده است. نتیجه به استثنای تعداد معدودی کلمات خارجی، نظیر موومان، وریتم، و در موسیقی غربی مفهوم خاص دارد، و در همهٔ زبانهای جهان نیز یکسان به کار می‌رود. زبان فارسی هم واژه مناسبی برای آنها نیست، همهٔ اصطلاحات فنی این زبان به زبان فارسی آمده و یا به صورت زیر نویس توضیح لازم دربارهٔ آن داده شده است. مترجم سعی کرده است مسئولیت فهم مطلب را برای خواننده تا حدود زیادی به عهده بگیرد. خلاصه اینکه همهٔ این مسائل به اضافهٔ پیش‌آمدهایی که مجال ذکر آن در اینجا نیست موجب تأخیر در کار ترجمهٔ این کتاب شد.

به هر حال مترجم بسیار خرسند است که موفق شده ترجمهٔ کتابی را که شامل اطلاعات دقیق و مبسوطی دربارهٔ احوال و آثار نخبه‌مندان موسیقی کلاسیک و رومانیک و مدرن و پراست در اختیار علاقه‌مندان به موسیقی قرار بگذارد. گرچه ترجمهٔ آن به طول انجامید ولی بالاخره پایان پذیرفت. مطالعات آن‌ها را به مقام و مرتبه صوری و معنوی خداوندان موسیقی مغرب و ارزش و اعتبار واقعی آثار ایشان آنطور که باید آگاه می‌سازد. چون یکی از امتیازات این کتاب این است که از افسانه‌های ساختگی، که عموماً دربارهٔ بزرگان رواج می‌گیرد، و علاقه‌مندان فزون‌تری هم دارد، عاری است. توفیق خوانندگان گرامی را از خداوند خواستار است.

۲ شهریور ماه ۱۳۵۰، سالزبورگ

دکتر مهدی فروغ

پیشگفتار نویسندگان کتاب در چاپ جدید

از موقعی که پیشنویس کتاب «مردان موسیقی» به چاپ رسیده است یازده سال میگذرد، و در این مدت هشت بار انتشار یافته است. این کتاب محصول نهائی چندین سال بحث و گفتگوی بدون وقفه، دربارهٔ هنر و ادب بود، و پس از انتشار کتاب نیز این گفتگو، بخصوص در مورد موسیقی، همچنان ادامه داشت. بحث ما به آنچه نوشته و منتشر ساخته بودیم محدود نبود. شامل مطالبی هم که احتمالاً این کتاب را به صورت مطلوبی که آرزوی ما بود در می‌آورد نیز می‌شد، هم انتقادهایی را که از کتاب شده بود با دقت مطالعه می‌کردیم و هم فکرهای تازه‌ای که به ذهن خودمان می‌رسید. در ضمن معلوم شد که موقع انتشار نهمین چاپ کتاب نزدیک شده و احساس کردیم که نیاز به اصلاح کلی دارد. مطالبی دربارهٔ سالهای اخیر باید بر آن اضافه کرد و بر حجم آن افزود. چاپ جدید محصول این احساس است.

عبارت «اصلاح کلی» نیاز به توضیح دارد. ما سعی نکردیم که طرح همه کتاب را درهم بریزیم تا با عقاید تغییر یافته و (همواره تغییرپذیر) ما درباره جزئیات مختلفی که به فرمان می‌رسد موافق افتد. اصلاح یکصد و چند نکته کوچک که عموماً موجب تغییر مختصری در مطالب جزئی کتاب می‌شد. کفایت می‌کرد. پاره‌ای از اطلاعات تازه کشف شده در جاهای مناسب درج شد. رای خود را در آنچه گفته بودیم به ندرت تغییر دادیم. فقط موقعی تغییر دادیم که از خواندن آن خودمان شرمگین می‌شدیم، برای نمونه از اشخاص کنجکاو دعوت می‌کنیم که ارزیابی ما را از موسیقی عزای وردی در چاپ جدید ما با بی‌اعتنائیمان به این محدود عالی نبوغ در چاپ نخستین مقایسه کنند. از طرف دیگر از لحاظ تأکید داشتن روی بعضی از نظرها، که به مذاق عده‌ای مطلوب نبود، ما در رای خود همچنان پراگماتیستی ماندیم.

اگر یازده سال پیش ما می‌دانستیم که وقایع موسیقی سالهای بعد رابه کتاب خواهیم افزود این در ما نیروی بسیار آسان‌تر می‌شد. از بیست و یک مصنفی که به هر یک از آنها، در چاپ اول، فصل اختصاص داده شده بود سه نفر زنده بودند که دو نفرشان هنوز هم زنده اند، ریشار اشتراوس در سال ۱۳۴۹ جهان را بدرود گفت و اگر هم زودتر از صحنه تعالیت بیرون رفته بود به عالم موسیقی لطمه‌ای وارد نمی‌آمد. شایعه تصفیه سنف نی نیاندی توسط جان سیبلیوس، آن مصنف هشتاد ساله، مثل ده دوازده سال اخیر همچنان در افواه است و ما هنوز انتظار می‌کشیم که ایگور استراوینسکی به مقام شامخ سالهای نخستین زندگیش برسد. ۳ از موقعی که فصل مربوط به سیبلیوس نوشته شده است تا کنون این مصنف کار قابل‌ی نکرده، و اگر کرده بسیار کم‌تر بوده است. ولی اشتراوس و استراوینسکی سرگرم بوده‌اند، ساخته‌های ایشان باکمال دقت و اخلاص ضبط گردیده است.

برای اینکه آخرین وقایع زمان در کتاب مردان موسیقی بجای آمده شود مطالبی به فصلهای مربوط به اشتراوس و استراوینسکی افزودیم. ولی فصل جدید هکتور برلیوز بیشتر و موجب افزایش حجم کتاب شد. ساخته‌های او هرچه بیشتر در سالهای اخیر شنیده‌ایم، این فکر در ما بیشتر قدرت گرفته که برلیوز در زمره مصنفان است که شرح احوال و انتقاد آثارشان در کتاب «مردان موسیقی» آمده. در چاپ اول کتاب هم درباره ذکر احوال این مصنف کمی تردید داشتیم ولی صرف نظر کردن

۱. آن دونفر هم فعلاً از جهان رفته‌اند. - م.

۲. جان سیبلیوس در سال ۱۹۵۰ هنگام انتشار چاپ مجدد کتاب مردان موسیقی هشتاد

ساله بود و در سال ۱۹۵۷ از جهان رفت. - م.

۳. استراوینسکی در ۶ آوریل ۱۹۷۱ درگذشت. - م.

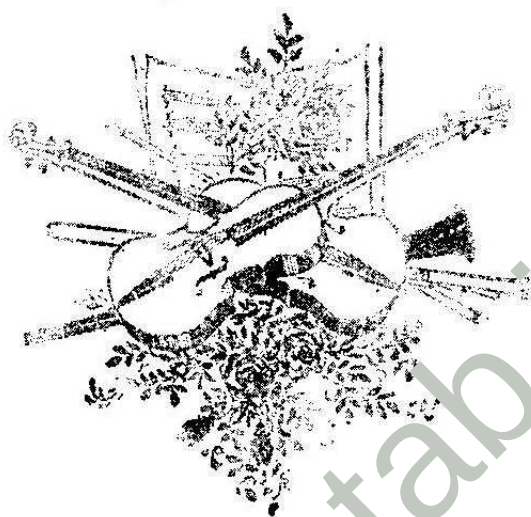
ما از آن در آن موقع دلیلی داشت که کاملاً معتبر بود. یازده سال پیش آثار برلیوز زیاد نواخته نمیشد و ما نمی‌توانستیم، با رعایت شرط صداقت و شرافت، داوری آثار او را ادعا کنیم. اکنون وضع عوض شده، گرچه هنوز هم کامل عوض نشده است.

چند قطعه از آثار بزرگ این مصنف، متأسفانه فقط به صورت صفحه یا مطبوع، در دسترس ما قرار گرفت. بهر حال هنگامی که فصل مربوط به او را می‌نوشتیم، و درباره آن بحث می‌کردیم، امکان شنیدن بیشتر ساخته‌های او فراهم بود که از آن یکی قطعه رومئو و ژولیت بود، که موفق شدیم آن را از آغاز تا انجام از رادیو، و استفاده از صفحه بشنویم.

والاس برائوی
هربرت واینسناک

نیویورک

۲۲ فوریه ۱۹۵۰

فهرست مطالب

۱	مردان بزرگی که پیش از «باخ» بودند	فصل نخستین
۳۷	یوهان سباستیان باخ	فصل دوم
۷۱	جرج فردریک هندل	فصل سوم
۱۱۹	کریستف ویلی بالدفون گلوک	فصل چهارم
۱۴۴	فرانتز ژوزف هایدن	فصل پنجم
۱۷۳	وولفگانگ امه ده موزار	فصل ششم

۲۲۵	لودویگ ون بتهوون	فصل هفتم
۲۸۹	کارل ماریا فون وبر	فصل هشتم
۳۱۴	جواکینو آنتونیوروسینی	فصل نهم
۳۴۷	فرانتز پیتر شوبرت	فصل دهم
۳۷۳	فلیکس مندلسون بارتولد	فصل یازدهم
۴۰۷	روبرت شومن	فصل دوازدهم
۴۳۷	فرانز لیست - فرانسوا شوپن	فصل سیزدهم
۴۷۳	فرانتز لیست - لئو مکتور برلیوز	فصل چهاردهم
۵۲۴	فرانتز لیست	فصل پانزدهم
۵۵۴	ریشار واکس	فصل شانزدهم
۶۲۶	جوزف به وردی	فصل هفدهم
۶۶۲	یوهانس برامس	فصل هجدهم
۷۰۹	پیوتر ایلیچ چایکوفسکی	فصل نوزدهم
۷۴۸	کلود آشیل دبوسی	فصل بیستم
۷۹۱	ریشار اشتراوس	فصل بیست و یکم
۸۱۸	جان سیبلیوس	فصل بیست و دوم
۸۴۵	ایگور استراوینسکی	فصل بیست و سوم